

BÁCSMEGYEI FÜGGETLENSÉG

A BÁCS-BODROG VÁRMEGYEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 3 kor. — Néptanítók részére: Egész évre 8 kor., félévre 4 kor. — Egyes szám ára 10 fillér.
Megjelenik: vasarnap és csütörtökön.

Felelős szerkesztő:
Dr. JOVÁNOVITS JÓZSEF.
Laptulajdonos a „Zombori Függetlenségi Párt.”

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 13. sz. hová a lapot illető közlemények és az előfizetések küldendők. — Kéziratokat a szerkesztőség nem ad vissza.
Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 76.

Ipari törekvéseink.

Ha idegen földön jár az ember, a tovarohanó vonatról önkéntelenül is észre kell vennie egy jellemző tény. Azt, hogy egymásután, megszámlálhatatlan sokaságban merednek eléje a gyárkérmények. Nálunk Magyarországon meg mérőföldeket tehet meg az ember anélkül, hogy valahol is nyomát látná egy-egy égnek meredő füstös gyárkérménynek. Töretlen földeken viszi keresztül az embert a vasut, itt-ott legelészik csak egy-egy jámbor csorda s jámbor tehetetlenségében, jellegzetes erővel szűri át a magyar élhetetlenség a szemlélőbe azt a tudatot, hogy itt még tán élni sem akarnak az emberek.

Pedig dehogy is nem akarnak. Lázasan, oktalan fantomok kergetésével amint végig tapodja az a sok százezer magyar az élet utját, csak az élni akarás dolgozik benne. A puha jólétnek messziről ragyogó paloták ablakaiból kiszűrődő fényessége ejti meg a lelküket és görcsösen kapnak minden szalmaszál után, amiről csak hiszik, hogy felszinen tarthatja őket. Ezért fajul törtetéssé a lateiner osztály előrehaladása és ezért öblösödik a szó szoros értelmében könnyörtelen tusává a proletáriátus küzdelme. Nálunk mindenki élni akar és kétségtelen, hogy joga is van hozzá. De hiányzanak azok az előfeltételek, mik az ipari kifejlésben elmaradt Magyarországon biztosíthatják a viszonyok konszolidáltságát.

Minden gyárkérmény egy-egy őrtálló katona, ki arra hivatott, hogy a nemzeti jólétet minden kártékony behatástól megóvja. A gyárkürtök bűgása a jövő muzsikája. Az ipari és kereskedelmi fejlettség a maga átható erejével nagy érdekhálózatokat teremt, mi elősegíti és kifejlésében általánossá teszi a tőke és a munka közötti kapocs egészségessé tételét. Azok a befektetések, miket az ipari kultúra megteremtése igényel, kettős irányban jövedelmezők. Az kétség-

telen, hogy reális üzletpolitika mellett gyárankinti tömörítése az ipari erőnek nagy kamatot hoz. A nagy kammat meg nem lehet más, mint foglalkoztatása minden munkás kéznek. Ez a foglalkozás akkor, amidőn biztosítja a munkásnak a föltétlen szükséges mindennapi falatot, egyben lehetővé teszi, hogy a gyári vállalkozásokba befektetett tőke meghozza a szükségelt kamatot. Ezért volna kettős irányban jövedelmező és ezért járna a nemzet egyetemességét felüdítő hatással az országban maradt erőnek ipari alapon való kamatoztatása.

A koalíciós kormány tagadhatatlanul sokat tett e téren. De a sok még nem minden, sőt elmaradottságunkhoz mérten, a sok is kevés. Nagy beruházások kellenek; a nagy tőke messzibbre ér, mint a kicsi és érintése sokkalta hathatósabb, mint a törpe summáké. De viszont — törvényhozási intézkedésekkel — elejét kell venni annak, hogy a nagy tőke agyonnyomja a kisembert. Lehetővé kell tenni, hogy hozzáférközhessen az állami beruházásokhoz a kisipar és megerősítve a kisipar pozícióját, azon kell lennünk, hogy a nagytőke csak magához ölelje, de valahogyan holtra ne szorítsa. Az állami támogatás mellett, a városok áldozatkészségét is teljes mértékben igénybe veszi ennek a kérdésnek a rendezése.

Vasárnapi munkaszünet.

A kereskedelemügyi miniszterium alig hogy az ipartörvény kodifikálásnak nagy munkáját befejezte, ime már ismét egy törvényjavaslat elkészültéről számol be.

Az új törvényjavaslat az ipari munkának vásár- és ünnepnap szüneteléséről szól. Tulajdonképen az 1891. évi XIII. t. c. átdolgozása az ezen törvénycikknek életbeléptetése óta szerzett tapasztalatok alapján.

A javaslat főbb intézkedéseit a következőkben ismertetjük:

A törvényjavaslat az 1891. évi XIII. t.-cikkben megállapított munkaszüneti napokon, a vasárnapokon és Szent István király napján, mint nemzeti ünnepen kívül a Gergely-naptár szerinti karácsony első napját is munkaszüneti napnak nyilvánítja. A munkaszünet, a tervezet szövegében megállapított kivételeket nem tekintve, a munkaszüneti napon legkésőbb reggel hat órakor kezdődik és megkezdésétől számítandó huszonnégy óráig, de legalább is a munkaszüneti napot követő nap reggel hat órájáig tart.

A tervezet meghatározza, hogy a kötelező vásár- és ünnepnap munkaszünet szempontjából ipari munkának kell tekinteni minden oly munkát, amelyet áruk, nyers termények vagy félgyártmányok előállításánál, földolgozásánál, kereskedelmi forgalomba bocsátásánál és árusításánál, vagy ezekkel kapcsolatosan, vagy ezek céljaira, vagy bármilyen kereskedelmi üzlet, ügynöki, vagy közvetítői tevékenység körében nyilvánosan, vagy idegen munkaerő igénybevételével iparszerűleg végeznek.

Nem esik a törvényjavaslat rendelkezései alá az olyan ipari munka, amelyet az iparos műhelyén, üzletén vagy irodáján kívül lakásán, nem nyilvánosan és mások munkaerejének igénybevétele nélkül végez. Ugyancsak nem esik a törvényjavaslat rendelkezései alá a mezőgazdasági termelés, a kert- és szőlőművelés, a selyemtenyésztés és méhészet, valamint a háziipar, ez utóbbi azonban csak akkor, ha azt idegen munkaerő igénybevétele nélkül folytatják. Ellenben az erdei termelés, valamint a mezőgazdasági és erdei termeléssel, a kert- és szőlőműveléssel, a selyemtenyésztéssel és méhészettel kapcsolatos mellékiparágak a törvényjavaslat rendelkezései alá esnek.

A tervezet megállapítja azokat az eseteket, melyekben a „föltétlenül kényszerítő okokra” való figyelemmel a munkák munkaszüneti napokon is végezhetők.

A munkaszünet alól a törvényhatóságok első tisztviselője esetről-esetre kivételt állapíthat meg, föltéve, hogy a kérdéses munka előrelátható és kisegítő munkaerők alkalmazásával vagy más

BOROK: 1 liter

Diószegi 1 korona.

== Az üvegért 10 fillér vissza. ==

Badacsonyi 1.20 kor.

Kapható:

ifj. Heindlhofer Róbertnál

Zombor.

módon mellőzhető nem volt, vagy ha az illető munka elvégzését közérdekből vagy lényeges magánérdek miatt a munkaszüneti napot követő napra elhalasztani nem lehet.

A tervezet 10. §-a azokat a munkákat sorolja el, amelyek munkaszüneti napokon is minden engedély nélkül végezhetők.

A kereskedelmi üzletek munkaszünetét a tervezet olyképen szabályozza, hogy az ipari és kereskedelmi árusítás munkaszüneti napokon — Budapest kivételével — reggel hat órától déli 12 óráig végezhető. Budapest területén továbbra is csak a közfogyasztásra szolgáló élelmicikkek s ezek is csak reggel hat órától délelőtt tíz óráig árusíthatók.

A dohány, dohánygyártmányok és a dohányzáshoz szükséges cikkek árusítása tekintetében a javaslat főtartja az érvényben álló rendelkezéseket, ellenben az égetett szeszes italok árusítását korlátozza az által, hogy azok az italmérések, amelyekben az engedély szerint kizárólag égetett szeszesitalokat szabad kimérni, munkaszüneti napokon csak reggel hat órától délelőtt tíz óráig tarthatók nyitva.

A karácsony ünnepét megelőző vasárnapon a nyílt árusítással foglalkozó üzletek az egész napon nyitva tarthatók. Kivételt tesz a törvényjavaslat az országos kirakó vásárookra is.

A tervezet szerint az ipari és kereskedelmi üzletekben munkaszüneti napon három órán át vagy ennél rövidebb időn át foglalkoztatott alkalmazottnak pedig a következő hét valamely egész munkanapját, vagy a hétnek két munkanapján egy-egy teljes délelőttöt vagy teljes délutánt köteles pihenőül engedélyezni.

Minden más üzennél a munkaszüneti napon foglalkoztatott alkalmazottnak a munkaadó minden második munkaszüneti napon teljes szünetet köteles adni s ha az alkalmazott három óránál többet dolgozik, a minden második munkaszüneti napon nyújtandó teljes szüneten kívül még a következő hét valamely munkanapján egy teljes délelőttöt vagy egy teljes délutánt köteles pihenő időül engedélyezni.

Ha az üzem természete az alkalmazottnak fölváltva minden második munkaszüneti napon való szünetelését meg nem engedi, ebben az esetben a munkaadó az alkalmazottnak, amennyiben az munkaszüneti napon három órát meg nem haladó időig dolgozik, a munkaszüneti napot követő hét valamely köznapján egy teljes délelőttöt vagy egy teljes délutánt, ha pedig az alkalmazott három óránál többet dolgozik, egy egész munkaszüneti napot, vagy két köznapon egy teljes délelőttöt vagy délutánt köteles pihenőül engedni.

Az alkalmazott e jogairól le nem mondhat; oly megállapodás, mely az említett rendelkezéseken az alkalmazott terhére változtat, hatálytalan.

H I R E K.

Áthelyezés. A honvédelmi miniszter Wizinger Viktor szabadkai 6. honvédegyalozredbeli hadnagyot a balassagyarmati 16. honvédegyalozredhez helyezte át.

Egyházmegyei hírek. A kalocsai érseki hatóság L. éh. Mátyas apatini káplánt Bács-szentivánra helyezte át.

Előléptetés. A m. kir. igazságügyminiszter Sztrilich Kálmán óbecsei járásbírói segédtelevkönyvvezető telekkönyvvezetővé léptette elő.

Az őszi bérmlás rendje. Dr. Városy Gyula kalocsai érsek őszi bérmlautját a következő sorrendben ejti meg: szeptember 8-án és 9-én Jánoshalmán, október 4-én és 5-én Futakon, október 6-án Ottómajor p., október 7-én Bácsalmáson. — Ezzel a rövid uttal fejezi be az érsek első nagy körutját egyházmegyéjében.

Előmunkálati engedély. A kereskedelemügyi miniszter Halm Ervin zombori földbirtokosnak Kecskeméttől Orgovány, Szabadszállás, Bugac, Móriégát puszták és Szank nagyközség érintésével Majsáig, innen Mérges, Öttömös, Atokháza és Tompa puszták érintésével Szabadkáiig vezető helyi érdekű vasut előmunkálati engedélyt egy évre meghosszabbította.

Nagylelkű adomány. Dr. Mayer Béla nyug. szatmári püspök, zombori földink 4000 koronát adományozott az érseki hatóságnak azzal, hogy 2000 korona a Tanítók Háza alapítványát gyarapítsa, a többi pedig az érseki hatóság szabad rendelkezése szerint különböző jótékonycélokra fordítsa.

Két végrehajtó egyszerre. A zsabylaiakat éri az a ritka „szerencse”, hogy egyszerre két végrehajtót kapnak. A hivatalos lap tegnapi száma közli ugyanis, hogy az igazságügyminiszter Kádár Árpád ujvidéki törvényszéki díjnokot és Schaller István pusztlaegresi lakost a zsabylai kir. járásbíróshoz végrehajtókká nevezte ki.

A palánkai templom felszentelése. Palánkán, mint tudósítónk írja, most fejezték be az új katolikus templom építését. A templomot a jövő év tavaszán dr. Városy Gyula kalocsai érsek fogja felszentelni nagy ünnepek keretében.

Eljegyzés. Spitzer Herman bajmoki fakereskedő eljegyezte Weisz Leó óbecsei malombérlő leányát, Margitkát.

Mükedvelői előadás. A bezdani ifjuság augusztus hó 9-ikén a Dobos-féle vendéglő összes termeiben, a Magyarországi Munkások Rókkant- és Nyugdíjgyelete bezdani fiókjának külön alapja javára, mükedvelői előadással egybekötött, zártkörű tánevíglalmat rendez. Szinre kerül Földes Imre három felvonásos drámája: A császár katonái. A darabban szerepet vállaltak: Nyáray József, Bence István, Bence Boriska, Kelsch György, Nagy Mihály, Ruff István, Benedek Ferenc, Obereiter Dezső, Czirfusz Ödön, Jagodics Ferenc, Szilyási János és Benedek Dezső jönevű bezdani mükedvelők. — Helyárok: körszék 1 korona 60 fillér, zártszék 1 korona 20 fillér, földszinti állóhely 1 korona. — Kezdeté este pont 8 órakor. — Felülfizetések — tekintettel a humánus célra — köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. — Jegyek előre válthatók a szereplőknél és este a pénztárnál.

Jóváhagyott alapszabály. A belügyminiszter a dávodai függetlenségi olvasókör alapszabályait a bemutatási záradékkal ellátta.

Háziestély a zombori függetlenségi körben. A zombori függetlenségi párt vigalmi bizottsága ezúton értesíti a párt tagjait, hogy folyó évi augusztus hó 8-án este 8 órakor a függetlenségi kör helyiségeiben halpaprikást rendez, melyre a párt tagjait és híveit tisztelettel meghívja. Egy teríték ára 2 korona. Jegyek kaphatók a köri szolgánál, továbbá Sztrilich Zsigmond és Mayer István fűszerkereskedésében. Vacsorajegyek csak augusztus hó 7-ig (péntek) válthatók.

Táncvizsga. Carbone János, a budapesti m. kir. operaház nyugalmazott első magántáncosa 1908. évi augusztus hó 8-án (szombaton) a városi színházban, tanítványával táncvizsgát rendez, amelyre a nagyérdemű érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja. A táncok sorrendje: 1. Magyar szülő: Szmolenszky Lenke, Butkovits Mariska, Matrai Aranka k. a., Szmolenszky József, Carbone Károly és Parcselt József. 2. Gavotte: Khloyber Piroska, Amann Erzsike k. a. és Carbone Jani. 3. Japán: Michler Mariska, Hoffmann Vilma és Agnes, Királyfalvy Jolán, Márts Dóra, Heinez Lenke k. a. 4. Tarantella: Khloyber Alice k. a. és Szmolenszky József. 5. Spanyol: Wolf Elli k. a. 6. Styria: Inceze Sarolta, Schieb Etelka k. a. és Khloyber Ervin. 7. Orosz tánc: Brankovits Ivánka k. a. és Carbone K. Ezeket a táncokat több balletben bemutatták a m. kir. operaházban is. A táncvizsgát általános táncmulatság követi. Beletid j szemlyenként 2 korona, páholyjegy 8 korona, mely a táncmulatságra is érvényes. A tiszta jövedelem egy része a Rákóczi-szoboralap és a zombori szegények javára fog fordíttatni. Jegyek előre válthatók Kollár József könyvkereskedésében és este 7 órakor a pénztárnál. A t. páholybérlok jogai folyó hó 6-án déli 12 óráig tartatnak fenn. Az előadás kezdete 8 órakor. A koreografikus szempontból figyelemreméltó, érdekes táncvizsga megérdemli a táncművészetet mint látványosságot szerető felnöttek és a táncnak gyakorlatilag is hódoló ifjuság általános érdeklődését.

Hatósági mézarszék. A lapok a legutóbbi idökben mindenfelől hoznak híreket a husdrágaság ellen tett hatósági intézkedésekről: csak a mi hatóságunk nem tesz semmit, csak mi fizetünk még drága pénzt a legsilányabb marhahusért, mert nálunk erélyes intézkedés helyett sokat, nagyon sokat — tanácskoznak. — Ujabban Ada község előljárosága állított fel a husdrágaság ellensúlyozására hatósági mézarszéket, hogy a lakosságot megszabadítsa a mézárosok mértéktelenül magas áraitól.

Kugliverseny. A zombori függetlenségi kör kerthelyiségében e hó 9-én (vasárnap) tekeversenyt rendeznek. A verseny, amelyen a rendezőség vendégeket is szívesen lát, délután 3 órakor kezdődik. Négy igen csinos és értékes díj kerül a versenyzők között kiosztásra.

Makacs öngyilkos. Hercegszántóról jelentik: János Mihály hercegszántói lakos nagyon megunta az életét, pedig nem volt több, mint 18 esztendő. Az életunt fiatal ember elhatározta, hogy kivégzi magát. Elővetett egy nagy kést és kétszer hasba szurta magát. A halál azonban nem következett be. A makacs ifju erre zsineget vett elő és az udvarukban egy fára felakasztotta magát. Mire a házbéliek észrevették, halott volt.

Eltűnt szivbajos fiu. Kossuthfalváról jelenti tudósítónk, hogy özv. Faragó Zsófiának 21 éves barna arcú, fekete haju, bajszatlan, sovány és szivbajos legényfia eltűnt. Eltűnésekor sűrűre, feketével foltozott nadrágot, sötétszürke kabátot, fekete posztó kalapot és egy rossz katonainget viselt. Különös ismertető jele, hogy mentében a fejét lehorgaszta. Özvegy édes anyja felkéri mindazokat, akik fiáról valamit tudnak, hogy értesítsék róla.

BÁCSKA GYÖNGYE

129-50-24

a legjobb és legkellemesebb **kristálytiszt** o **savanyuviz** és a mellett igen olesó: o kis üveg 1/2 lit. **5 krajcár**, nagy üveg **3 krajcár**, nagyobb rendelésnél **4 és 7 krajcár.**

Házhoz szállítja „Az angyal **gyógyszertár**”, ahová a rendeléseket kéri

Illin Dezső gyógyszerész.

Telefon 12. szám.

Betörés a Rákóczi-uton. Wámoscher Áron zombori földbirtokos feljelentést tett a rendőrségnél, hogy a múlt hét folyamán, mialatt ő családjával együtt birtokán tartózkodott, ismeretlen tettesek betörték Rákóczi-uti lakására és onnan két nagyobb és két kisebb ezüst gyertyatartót, cukortartót, tizenkét személyre szóló evőkészletet és különféle ruhaneműt elloptak. Az elloptott ingék értéke meghaladja az 1500 koronát. A rendőrség nyomozza az ismeretlen betörőket.

Egy templom árverés alatt. Érdekes eset foglalkoztatja most a kalocsai egyházmegyét. Nem kevesebbről, mint arról van szó, hogy a bácsborsódi templomot, mely Latinovits István tulajdona, tehát magántulajdonban van, lefoglalták és el akarják árverezni. A bíróság tekintet nélkül arra, hogy a templom, mint kegyes célokra szolgáló épület, a mi törvényeink értelmében le nem foglalható, az összes tekkönyvíleg bejegyzett ingatlanokra elrendelte az árverést s hogy a templom is közte volt, arról igazán nem tehet. A kalocsai érsekség, melynek megyéjébe tartozik e templom, a bíróság végzését természetesen megapellálta s addig az árverés függőben marad. A szegény borsódiak ugyancsak megijedtek, hogy véletlenül még templom nélkül marad az eklézsia s az Istennek nem lesz háza, hol meglátogathassa szegény híveit.

Pályázat postagyakornoki állásokra. A budapesti és a vidéki posta- és távirdai igazgatóságok pályázatot hirdetnek a m. kir. posta-, távirda- és távbeszélőnél betöltendő 80 gyakornokjelölti állásra. Az állásokra azok az ifjak pályázhatnak, akik középiskolát, vagy ezzel egyenrangú más tanintézetet, érettségi vizsgával, sikeresen elvégezték, 18. életévüket már betöltötték és magyar állampolgárok. Ezen feltételeken kívül pályázók községi erkölcsi bizonyítvánnyal feddhetetlen előéletüket, közhatalosi orvosi bizonyítvánnyal pedig ép, egészséges voltukat igazolni tartoznak. Továbbá azok, kik a középiskolát az 1907/1908-iki tanévet megelőzőleg végezték, tartoznak hiteles módon azt is igazolni, hogy azóta hol voltak alkalmazva, illetve mivel foglalatostkodtak. A pályázat alá becsátott állásokat a kerületi posta- és távirda igazgatóságok fogják betölteni és pedig a budapesti posta- és távirdaigazgatóság 16-ot, a többi kerületi igazgatóság pedig egyenként 8-at. A sajátkezűleg irt és születési, orvosi, erkölcsi és iskolai bizonyítványokkal felszerelt folyamodványokat a már közszolgálatban állók előjáró hatóságuk, a közszolgálatban nem állók pedig az illetékes főszolgabíró, vagy polgármester útján folyó évi augusztus hó 15-éig, ahhoz képest, hol a pályázók alkalmazást nyerni óhajtanak, a budapesti, kassai, kolozsvári, nagyvárad, pécsi, pozsonyi, soproni, temesvári, vagy zágrábi posta- és távirda igazgatóságához nyújtják be. A fölfogadott gyakornokjelöltek két korona napidíjat kapnak.

Halálos szerencsétlenség. Stein János gádori gazda f. hó 3-án a csépléshez kivitte tíz éves hasonnevű fiát, hogy ott segítse. Atyja felküdte a cséplőgépre, hogy a kevéköteleket összeszedje, amit a kis fiu meg is tett. A dob azonban a köteleket elkapva, oly szerencsétlenül rántotta magához a kis fiut, hogy az fejével belebukott és az egész felső testét a fölismerhetetlenségig szétszaggatta annyira, hogy a husdarabok csak a gép szétszedésekor voltak eltávolíthatók. A szerencsétlen kis fiu édes atyja is fönn volt a gépen, de sem ő, sem a többi ott dolgozó munkás nem vette észre a szerencsétlen esést.

Öngyilkosság. Kossuthfalváról írja tudósítónk: Kecskeméti József 24 éves fiatal ember Szabadkán a vasuton volt alkalmazásban, de több rendbeli mulasztása miatt állásából elmozdították. E hó 2-án, vasárnap este fiatal feleségével együtt haza jött Kossuthfalvára szülei látogatására. Feleségétől azzal vált el, hogy „többé nem látjuk egymást”. A fiatal asszony gyanútlanul hallgatta a kötekedést és nyugodtan maradt szüleinél. Kecskeméti pedig saját szüleihez ment, ott másnap reggel forgópisztolyal föbe lötte magát. Rögtön meghalt.

Véres boszu. F. hó 3-án Mraacsina István eszerépfedő zombori lakos két társával Gádorra munkába indult. Utközben azonban munka helyett mást választottak és amint a vonatból kiszáltak, a vasut mellett levő vendéglőbe tértek egy kevés italra, innen pedig a nem messze fekvő téglagyárba indultak, hogy egy régiebb keletű haragot verekedéssel intézzenek el. A legfiatalabb, ki még inas, kémkedési körutra ment és csakhamar megtalálta Mraacsina régi haragosát. Ezt megtalálva, az idősebbeknek megmutatta az utat, miután jókora késekkel fölfegyverkezve, a mit sem sejtő munkást megtámadták. A megtámadt ember atyját hívta segítségül, de a tulerővel szemben, a lakásba szaladt és magára zárta az ajtót. A felbőszültek ekkor az öreg emberre vetették magukat és azt kezdték fojtogatni, mire a másik fia észrevette, segítségére sietett atyjának és kapával védte meg támadóitól; a bős ellenségek az apát ott hagyva, utána vetették magukat és amidőn ezt elfogták, a bal oldalon 3-4 borda között megszurták és bal lábán körülbelül 6-7 cm. hosszú sebet ejtettek. Majd mint, kik dolgukat jól végezték, nyugodtan elmentek. Az egész dolog alig tartott 2-3 perig, úgy, hogy az ott dolgozó többi munkás a megtörténtekről csak később értesült. A sebesült csakhamar orvosi segélyben részesült.

A csodadoktor áldozata. Bácskában már nagy hírnévre tett szert Fritmann Gáspár kuruzsló, ki községről községre járva gyógyította a hiszékeny falusi népet. Több ízben feljelentették kuruzslásért, de mindig sikerült kibujnia a törvény sujtó keze alól különféle kifogásokkal, pl. hogy ő nem gyógyított, csak kezelte. Most végre sikerült egy emberéletet elkezelnie s így nincs többé kibúvó. A dolog úgy történt, hogy a csodadoktor hire eljutott Csincsák Pálné, szül. Faddi Jusztin jómódu jánosalmi asszony fülébe is. Csincsáknének sulyos lábdaganata volt, melylyel az összes nevesebb orvosokat bejárta, de a klinikán is azt mondták, hogy itt csak amputálás segíthet. A szerencsétlen asszony az utolsó fórumhoz folyamodott és elhívatta Fritmann Gáspárt, a bácskai csodadokort. Fritmann ki is jelentette, hogy az orvosok semmit sem tudnak, de ő segít majd a bajon. A kuruzsló erre kétszer beleszurt a lábdaganatba, de oly szerencsétlenül, hogy a combtőre elvágta, minek következtében Csincsákné fél óra alatt elvérzett. Csodadoktorunk természetesen kereket oldott, de a csendőrség nyomában van.

Gyilkos aether robbanás. Ujvidékről írják: Végzetes kimenetelű szerencsétlenség történt péntek délután a Grossinger-ferle patikában. A patikában gyakornokoskodott Ernst Jenő, Ernst János tőzsdetulajdonos fia. A gyakornok kissé mulatós természetű volt. A segédek többször figyelmeztették, midőn a laboratóriumban dolgozott, hogy nagyobb óvatossággal járjon el. Péntek délután saját vigyázatlansága és könnyelműsége folytán oly szerencsétlenség történt, melyet életével fizetett meg s szerencsétlenné tette a laboránsot is. A laboratóriumban a mondott napon Ernst Jenő kissé mámoros állapotban dolgozott s épen fel akart emelni egy 10 liter aetherrel telt hosszú nyaku üveget. A segédek figyelmeztették, hogy az üveget nem szabad egy kézzel fogni. Alig hangzottak el a figyelmeztető szavak, az üveg a nagy nyomás következtében eltört s a kályhára esett, melyben a munkához szükséges tűz volt. Az aether felrobbant és sulyosan összeégette Ernst Jenő gyakornokot és a közelben foglalatostkodó laboránsot is. A gyakornok másnap égési sebeibe behalt, a laboráns pedig a kórházban haldokolva fekszik. A tűz következtében a laboratóriumban levő gyógyszerek és műszerek legnagyobb része elégett s így a kár jelentékeny.

Szerencsétlenség a hajón. Fiuméből jelenti a „Tengerpart”: A magyar-horvát hajóstársaság Croatia gőzösén tegnap szerencsétlenség történt. Pércsics Ferenc 17 éves zombori illetőségű tengerész, aki a fedélzeten dolgozott, lezuhant a hajó belsejébe. Külső és sulyos belső sérüléseket szenvedett. Kocsin a kórházba szállították. Állapota reménytelen.

Elégett gabonatermések. Kossuthfalván Somoskövi Ferenc kárára a tanyáján kazalba rakott 190 kereszt buza, 150 kereszt zab ismeretlen módon kigyulladt és rövid idő alatt az egész évi termés teljesen a tűz martalékául esett. Ugyanott Todor Istvánnak 75 kereszt buzája is kigyulladt és teljesen leégett. A kár mindkét esetben biztosítás révén megtérül. Czibere Lajos kossuthfalvai lakos kárára pedig 125 kereszt buza, 131 kereszt zab égett el. Kára 1600 korona.

A revolver. A fegyverrel való vigyázatlan bánásmódnak új áldozata van Dorozslón. Varga Ferenc borbély szombat délután tisztogatta revolverét anélkül, hogy a töltényt a szétszedés előtt kivette volna. Munkaközben a revolver elsült s a golyó a szív fölött a tüdőn keresztül furódott. A sebesült állapota válságos.

A Dunába ugrott. Heimann János ujvidéki fényképész 15 éves Aranka nevű leánya a vasuti hídról a Dunába ugrott és nyomban elmerült. Tettét állítólag reménytelen szerelem miatt követte el. A szerencsétlen leány holttestét mindezekig nem sikerült kifogni.

Országos vásár. A legközelebbi ujvidéki országos vásár folyó évi augusztus 8., 9., és 10-én fog megtartatni, melyre mindenféle állatok vérszentes helyekről való felhajtása szabályszerű marhalevéllal meg van engedve.

Kitiltott szerb könyvek. A hivatalos lap tegnapi számában a következő fontos miniszteri rendelet jelent meg: A vallás- és közoktatásügyi miniszter az alább következő című tankönyveket, mivel sulyos közjogi botlásokat, az 1898. évi IV. t. c. 5. §-ának rendelkezéseibe ütköző vétségeket, nemkülönben több rendbeli tárgyi hibát is tartalmaznak, az összes magyarországi tanintézetek használatából kitiltotta. 1. Egyetemes földrajz a középiskolák számára. Saját tanulóinak írta Nedelykovics Milán tanár. Második bővített javított kiadás. Ezt a könyvet a zágrábi kir. kormány tankönyvív engedélyezte s kiadott a sz. n. e. k. választmány s a zágrábi kir. kormány támogatásával. Karlócán a szerb zárdai nyomda kiadása. A könyv ára 3 korona. 2. A szerb irodalom története, írta Gresity János. Második javított és bővített kiadás száznegy képpel. Ujvidéken, Popovits M. testvérek nyomdájának kiadása. 3. Az irodalom elmélete (Stilistika, retorika, poétika), a szerb királyság középiskoláinak felső osztályai számára. Kidolgozta Gyorgyevics (uj teljes kiadás). Belgrád, a szerb állami nyomda kiadása 1901., (ára 2 dinár.)

TANÜGY.

Tájékoztató a zombori felső kereskedelmi iskoláról.

A felső kereskedelmi iskola célja az, hogy oly ifjaknak, akik a kereskedői, vagy általában a közgazdasági pályára készülnek, a nélkülözhetetlen általános műveltséget megadja és őket a jövendő pályájukon szükséges szakismeretekkel ellássa.

Ez képesíti őket rövidebb gyakorlat után is már arra, hogy akár mint önálló kereskedők, akár mint nagyobb kereskedő házaknál, pénz-, ipari és forgalmi vállalatoknál alkalmazott tisztviselők, hivatásuknak kellően megfeleljenek.

A felső kereskedelmi iskola három osztályból áll. Az alsó (I.) osztályba oly tanulókat veszünk fel, akik a gimnázium, reál, vagy polgári iskola négy osztályát sikerrel elvégezték; a középső (II.) és felső (III.) osztályba csak az előző osztály elvégzése után léphet a tanuló.

A felső osztályu tanulók az iskolai év végén a vallás- és közoktatási és a kereskedelmi miniszterek képviselői jelenlétében érettségi vizsgálatot tesznek.

Miután egy-egy osztályba 40 tanulónál több nem vehető fel, *előjegyzéseket már a nagy szünet alatt fogadunk el.* A rendszeres beírás azonban szeptember hó 1., 2. és 3-án történik.

A zombori illetőségű tanulók tandíja évi 70 kor., a vidékieké 90 korona, amely előleges felévi részletekben is lefizethető. Ezen kívül beírás alkalmával fizetendő: felvételi díj címén 4 korona, az országos tanári nyugdíjalapra 6 korona, az ifjúsági könyvtárra 2 korona és az év végén kiadandó értesítőre 1 korona.

Előjegyzetés alkalmával a felvételi, könyvtári és értesítői díj, összesen 7 korona előre lefizetendő.

Szegény sorsu, jó előmenetelt tett tanulók teljes tandíjmentességben részesülnek és tankönyvekkel is ellátatnak.

Minden egyébre nézve az igazgatóság készséggel ad felvilágosítást és szívesen ajánl teljesen megbízható családokat, amelyek tanulókat teljes ellátásra elfogadnak. A helyek megválogatásánál kiváló gondot fordítunk arra, hogy tanulóink a helyben elterjedt magyar, német és szerb nyelvet otthoni társalgás útján is elsajátíthassák.

A zombori felső keresk. iskola igazgatósága.

Szerkesztői üzenet.

J. J. Gádor. Szíves értesítéseért köszönet.

HIRDETÉSEK.

Árverési hirdemény.

Magyarokanizsa községben Karjad vasúti állomástól 20 pernyi távolságra fekvő s 10% jövedemező Lékó Mihály-féle gőzmalom 11 hold földdel, vagy anélkül **1908 évi augusztus 10. napján délelőtt 9 órakor** kint a helyszínen önkéntes árverésen eladatnak. 286—3—1

1912. szám. 1908.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. törvényszék 1908. évi 4054 számú végzése következtében dr. Baloghy Ernő zombori ügyvéd által képviselt Magyar Aszfalt r. t. javára dr. Kronits István zombori lakos ellen 500 korona s járuléka erejéig 1908 évi május hó 9 én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1000 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: egy 4 éves pej menülő nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járás-bíróság 1908 évi V. 755/2. sz. végzése folytán 500 korona tőkekövetelés, ennek 1906. évi szeptember hó 1-ső napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 87 koronában bíróság már megállapított költségek erejéig Zomborban adós lakásán leendő eszközésére **1908. évi augusztus hó 17. napjának délelőtti 9 órája** határidőül kitézik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Zomborban, 1908. évi július hó 26-án.

Styrum Mór,

kir. bir. végrehajtó.

289—1

50—34

„Blickensderfer“ **írógép,**
eredeti amerikai

azonnal látható írással.

Tiszta acél- szerkezet.	Gyönyörű szép írással.	Az írógépek legolcsóbbja.
----------------------------	---------------------------	------------------------------

149—30—11   **Á r a :**

teljes felszereléssel csak 300 K.

Írógép kellékek a legolcsóbb árakban szállítatnak.

Amerikai irodai butorok mintatetele.

Tessék prospektust kérni!

Kaufman és Társa Budapest
V., Zoltán-utca 16. szám. (Szabadságtér)

Állandó raktár és képviselő Bács-Bodrog megye részére

Teltsch Gáspár,
műszer- és látszerész Zomborban.

2177. szám. 1908.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. törvényszék 1908. évi 7196 számú végzése következtében dr. Gombos Ignác zombori ügyvéd által képviselt Hirschler és Török javára Szendrényi Géza zombori lakos ellen 101 kor 65 fl. s járuléka erejéig 1908. évi június hó 13-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felül foglalt és 1133 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: különféle butorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járás-bíróság 1908 évi V. 1778/2. sz. végzése folytán 101 kor 65 fl. tőkekövetelés, ennek 1908. évi április hó 29. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 73 kor. 92 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Zomborban adós lakásán leendő eszközésére **1908. augusztus hó 14-ik napjának délutáni 2 órája** határidőül kitézik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108 §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Zomborban, 1908. évi július hó 27-én.

Styrum Mór,

kir. bir. végrehajtó.

288—1

24541/1908. szám.

Verseny tárgyalási hirdetés.

A magyar királyi államvasutak miskolci üzletvezetősége a ruttkai rendező pályaudvaron létesítendő áruaktár és nyílt rakodó előállítás céljából szükséges építési munkákra nyilvános verseny tárgyalást hirdet.

Az ajánlati költségvetés, pályázati feltételek, az ajánlati minta és a szerződés tervezete a magyar királyi államvasutak miskolci üzletvezetősége építési és pályafenntartási osztályában (Szemere-utca 29. sz. I. emelet) valamint a ruttkai osztálymérnökség irodájában a hivatalos órák alatt díjtalanul megszerezhetők, ahol egyszersmind a tervek is megtekinthetők. Csak a szabályszerűen kiállított, pecséttel lezárt és sértetlen borítékban elhelyezett és közvetlenül, vagy posta útján beadott ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni.

A jogérvényesen kiállított ajánlatok legkésőbb **1908 évi augusztus hó 14-én déli 12 óráig** alulírott üzletvezetőség titkárságánál (Szemere-utca 29. sz. I. emelet) nyújtandók be, ahol és amikor a verseny tárgyalás meg-

fog tartatni, illetve az ajánlatok fel fognak bontatni. A versenytárgyaláson az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

Az ajánlatok egy koronás, az ajánlat mellékleteit ivenként 30 filléres bélyeggel ellátva, összefűzve, lepecsételve és a borítékban következő felirattal kell benyújtani:

Ajánlat a ruttkai rend. p. udvaron előállítandó áruaktár és nyílt rakodó építési munkáira.

Csakis a költségvetésben foglalt összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon vagyis 1908. évi augusztus hó 13-án déli 12 óráig 3000 korona, azaz háromezer korona bánatpénzt kell a magyar királyi államvasutak miskolci üzletvezetősége gyűjtőpénztárána, a hirdetés számára való hivatkozással akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban letenni.

Az értékpapírok a budapesti tőzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régebbi árfolyam szerint, de a névértéket meg nem haladó értékben fogadtatnak el. Készpénz után kamat nem fizetjük; a készpénz azonban megfelelő értékű biztosítékképes értékpapírokkal bármikor kieserülhető.

Takarékpénztári betétkönyvek bánatpénzül nem tehetők le.

Posta útján beküldendő ajánlatok és bánatpénzek térítvény mellett adandók fel.

A bánatpénz lefizetéséről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Ugy az ajánlatban, mint a költségvetésben előforduló végösszegek számmal és betűvel irandók ki.

Az ajánlat és mellékleteinek aláírása két tanu előttemezése mellett történjék.

Szóbanforgó munkákra csakis magyar állampolgárok pályázhatnak.

Az ajánlatok között a szabad választási jogot a magyar királyi államvasutak miskolci üzletvezetősége magának tartja fenn.

Ajánlattevők a pályázat eredményéről, illetve ajánlatuk el- vagy el nem fogadásáról a pályázat határidejének lejártá után két hét alatt értesítenni és letett bánatpénzeik kiszolgáltatni fognak.

Miskolc, 1908. július hó 22-én.

285—1

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

7228/tkvi 1908. szám.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Bezdáni Takarékpénztár végrehajtónak Zárics Milán végrehajtást szenvedő elleni 2000 kor. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyben a zombori kir. törvényszék területén lévő s Oszivácon fekvő, az osziváci 2548 sz. betétben Zárics Milos tulajdonául bejegyzett s A. I. 1—2. sorsz. alatt foglalt 4374. és 4375. hr. számú 1940 □ öles szántó és szőlőből álló jószágtestre 2337 korona 50 fillér kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan **az 1908 évi augusztus hó 27-ik napján délelőtt 9 órakor** Oszivác község házában tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul eladatni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 397 kor. 20 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Zomborban, 1908. évi július hó 13-án.

A kir. tvszék mint telekkönyvi hatóság.

Hetteszheimer,

kir. törvényszéki bír.

290—1